

Kirkollishallituksen kokous 25.11.2019

Pöytäkirja

Aika: 25.11.2019 klo 12.45-13.05
Paikka: Valamon luostari, Keisarin kabinetti, Valamontie 42, Uusi-Valamo
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**,
kirkkoherra **Markku Salminen**, nunna **Elisabet**, **Hannele Meskus**, **Matti Tolvanen**
Esittelijät: palvelukeskuksen lakimies **Jari Rantala**, talouspäällikkö **Henna Mynttinen**,
kiinteistöpäällikkö **Matti Rouvinen**, kasvatusasiain koordinaattori **Sirpa Okulov**
Sihteeri: Annalea Kempainen

***

Arkkipiispa Leon esittely

112

Helsingin hiippakunnan uusien seurakuntien perustaminen

Esitys:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 7 §:n perusteella kirkollishallitus päättää, että vuoden 2021 alusta Helsingin, Lahden ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat muodostavat uuden seurakunnan niin, että Lahden ja Hämeenlinnan seurakunnat yhdistyvät Helsingin ortodoksiseen seurakuntaan. Samoin Kotkan ja Haminan ortodoksiset seurakunnat yhdistyvät Lappeenrannan ortodoksiseen seurakuntaan. Seurakunnat ovat hyväksyneet yhdistymissopimuksen seurakunnanvaltuustojen päätöksillä ja kirkollishallitus on vahvistanut valtuustojen päätökset.

Perustelut:

Lain 7 §:n mukaan seurakunnan alueen muuttamisesta, seurakunnan jakamisesta alueellisesti, seurakunnan lakkauttamisesta sekä uuden seurakunnan perustamisesta päättää hiippakunnan piispan esityksestä kirkollishallitus. Seurakunnat ovat neuvotelleet yhdistymissopimuksen piispan ja selvitysmiehen kanssa yhteistyössä ja seurakuntien seurakunnanvaltuustot ovat hyväksyneet yhdistymissopimukset.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Markku Salminen ja nunna Elisabet eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

***

Metropoliitta Arsenin esittely

113

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan uusien seurakuntien perustaminen

Esitys:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 7 §:n perusteella kirkollishallitus päättää, että vuoden 2021 alusta Joensuun ja Ilomantsin ortodoksiset seurakunnat muodostavat uuden seurakunnan niin, että Ilomantsin ortodoksinen seurakunta yhdistyy Joensuun seurakuntaan.

Samoin Nurmeksen ortodoksinen seurakunta yhdistyy Taipaleen ortodoksiseen seurakuntaan ja Iisalmen ja Rautalammin ortodoksiset seurakunnat yhdistyvät Kuopion ortodoksiseen seurakuntaan.

Perustelut:

Lain 7 §:n mukaan seurakunnan alueen muuttamisesta, seurakunnan jakamisesta alueellisesti, seurakunnan lakkauttamisesta sekä uuden seurakunnan perustamisesta päättää hiippakunnan püspan esityksestä kirkollishallitus. Talous- ja väestöanalyysien pohjalta on selvää, että nykyinen toimintamalli on taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä. Suurempien seurakuntien muodostaminen tuo säästöjä pitkällä aikavälillä, kun toimintoja voidaan suunnitella, toteuttaa ja kehittää keskitetympin. Esitys perustuu sekä seurakuntien antamiin lausuntoihin, että hiippakunnan püspan käymiin neuvotteluihin seurakunnissa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Matti Tolvanen ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

***

Metropoliitta Elian esittely

114

Oulun hiippakunnan uusien seurakuntien perustaminen

Esitys:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 7 §:n perusteella kirkollishallitus päättää, että vuoden 2021 alusta Oulun, Lapin ja Kajaanin ortodoksiset seurakunnat muodostavat uuden seurakunnan niin, että Lapin ja Kajaanin ortodoksiset seurakunnat yhdistyvät Oulun ortodoksiseen seurakuntaan. Samoin Vaasan ortodoksinen seurakunta yhdistyy Tampereen ortodoksiseen seurakuntaan.

Perustelut:

Lain 7 §:n mukaan seurakunnan alueen muuttamisesta, seurakunnan jakamisesta alueellisesti, seurakunnan lakkauttamisesta sekä uuden seurakunnan perustamisesta päättää hiippakunnan piispan esityksestä kirkollishallitus. Talous- ja väestöanalyysien pohjalta on selvää, että nykyinen toimintamalli on taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä. Suurempien seurakuntien muodostaminen tuo säästöjä pitkällä aikavälillä, kun toimintoja voidaan suunnitella, toteuttaa ja kehittää keskitetympin. Esitys perustuu sekä seurakuntien antamiin lausuntoihin, että hiippakunnan piispan käymiin neuvotteluihin seurakunnissa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Hannele Meskus ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

***

Arkipiispa Leon esittely

115

Palvelukeskuksen johtajan tehtävien hoito 1.1.2020 alkaen**Esitys:**

Kirkollishallitus päättää, miten palvelukeskuksen johtajan tehtävien hoitaminen järjestetään 1.1.2020 alkaen.

Perustelut:

Kirkollishallitus päätti että 1.8.2019 alkaen palvelukeskuksen lakimies hoitaa oman toimen ohella palvelukeskuksen johtajan tehtäviä 31.12.2019 saakka. Jatkosta päättää kirkollishallitus.

Päätös:

Palvelukeskuksen johtajan toimi laitetaan haettavaksi välittömästi oheisen **liitteen 115** mukaan, siten että hakuaika päättyy 15.12.2019. Toimi täytetään määräaikaisena kahdeksi vuodeksi. Päätös tehdään kirkollishallituksen sähköpostikokouksessa hakuajan päätyttyä.

Merkitään, että palvelukeskuksen lakimies Jari Rantala ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

116

Viestintäryhmän perustaminen

Kirkollishallitus on asettanut jo aiemmin tavoitteeksi kirkon yhteiseen lehteen siirtymisen vuoden 2021 alusta. Käsitellessään keskusrahaston vuoden 2020 talousarviota (8.10.2019) kirkollishallitus päätti varautua uusien keskitettävien palveluiden tuottamiseen. Näihin palveluihin sisältyy kirkon julkaiseman

valtakunnallisen lehden tuottaminen. Lehti korvaa nykyisin ilmestyvät hiippakunta- ja seurakuntalehdet ja sen kustannukset katetaan keskusrahastomaksulla. Yhteiseen lehteen siirtymisen tavoitteena on pienentää nykymallilla laadittujen lehtien kustannuksia.

Taloustyöryhmä on tehnyt laskelman nykymallilla tuotettujen lehtien seurakunnille aiheuttamista kustannuksista.

Esitys:

Kirkollishallitus perustaa työryhmän valmistelemaan esityksen valtakunnallisen lehden formaatista, sivumäärästä, ilmestymistiheydestä ja mahdollisten alueellisten liitteiden lukumäärästä. Esityksen tulee sisältää myös laskelmat esityksen mukaisen lehden vuosikustannuksista (henkilöstö, taitto, paino ja jakelu) sekä aikataulutettu suunnitelma siitä, miten siirtymä nykyisistä lehdistä uuteen julkaisuun tapahtuu. Työryhmän on sisällytettävä esitykseen myös siitä, kuka toimii uuden julkaisun päätoimittajan esimiehenä sekä ehdotus uuden julkaisun toimitusneuvoston kokoonpanosta.

Työryhmään esitetään valittavaksi Aamun Koiton levikkialuetta edustava toimitussihteeri Mari Vainio Kuopion ja Karjalan hiippakunnasta, Paimen-Sanomien levikkialuetta edustava Oulun kirkkoherra Marko Patronen Oulun hiippakunnasta, Ortodoksiviestin levikkialuetta edustava Lappeenrannan kirkkoherra Timo Tynkkynen Helsingin hiippakunnasta, yksityinen viestintäalan yrittäjä Sari Helin-Sarvamaa Helsingistä sekä pastori Tuomas Kallonen Taipaleen seurakunnasta.

Työryhmän tulee toimittaa esityksensä kirkollishallituksen käsiteltäväksi 19.2.2019 mennessä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

117

Sijoitusten hoitamisen valtuutus koskien sijoituksia Danske Bank Oyj:ssä

Esitys:

Valtuutetaan talouspäällikkö Henna Mynttinen (170575-) allekirjoittamaan kaikki omaisuudenhoitosopimusta koskevat asiakirjat Suomen ortodoksisen kirkon (0170776-1) puolesta. Lisäksi Henna Mynttinen valtuutetaan ostamaan ja myymään sijoittajaprofiilin mukaisesti sijoitusrahastoja, osakkeita, joukkovelkakirjoja ja muita rahoitusvälineitä. Valtuutus on voimassa toistaiseksi.

Perustelut:

Yhteistyökumppani tarvitsee päivitetyn päätöksen siitä, että sijoitusten hoitamisen vastuut ovat muuttuneet palvelukeskuksen johtajan irtisanouduttua tehtävästään 1.8.2019 alkaen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

118

Sijoitusten hoitamisen valtuutus koskien sijoituksia Nordeassa

Esitys:

Valtuutetaan talouspäällikkö Henna Mynttinen (170575-) allekirjoittamaan kaikki omaisuudenhoitosopimusta koskevat asiakirjat Suomen ortodoksisen kirkon (0170776-1) puolesta. Lisäksi Henna Mynttinen valtuutetaan ostamaan ja myymään sijoittajaprofiilin mukaisesti sijoitusrahastoja, osakkeita, joukkovelkakirjoja ja muita rahoitusvälineitä. Lisäksi hänet valtuutetaan saamaan tietoja kirkon arvo-osuus- ja pankkitileistä, säilytyksistä, sijoitusrahasto-osuuksista, säästöhenkivakuutuksista ja kapitalisaatiosopimuksista sekä muista omistuksista sekä vastaanottamaan sijoitustoiminnan raportointi. Valtuutus on voimassa toistaiseksi.

Perustelut:

Yhteistyökumppani tarvitsee päivitetyn päätöksen siitä, että sijoitusten hoitamisen vastuut ovat muuttuvat palvelukeskuksen johtajan irtisanouduttua tehtävästään 1.8.2019 alkaen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

119

Edustajan nimeäminen Asutumuseosäitiön hallitukseen

Asutumuseosäitiö on pyytänyt kirkollishallitusta nimeämään Asutumuseosäitiön hallituksen kirkon edustajan seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi 2020-2022. **Liite 119.**

Kirkon edustajana Asutumuseosäitiön hallituksessa on toiminut aiemmin Teresa Töntsi.

Esitys:

Teresa Töntsi jatkaa tehtävässä seuraavan kolmivuotiskauden 2020-2022. Hän on antanut suostumuksen tehtävään.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Talouspäällikön esittely 120 Sijoituskatsaus (ei julkinen)

Suomen ortodoksisen kirkon sijoitusten kirjanpito arvo oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä yhteensä 9 558 058,22 euroa. Kirjanpidossa sijoitukset arvostetaan hankintahintaan tai tilinpäätöspäivän kurssiin, mikäli se on hankintahintaa alempi.

Sijoitukset on hajautettu useampiin eri sijoitus instrumentteihin ja niiden hoidosta vastaa useat eri sijoitustoimintaan perehtyneet kumppanit. Sijoitusten yksityiskohtaiset tiedot, kuten määrä, jakauma ja tuotot sekä tulevaisuuden näkymät on käyty tarkemmin läpi **liitteissä 120 a-g, ei julkinen.**

Esitys:

Kirkollishallitus on saanut sijoituskatsauksen tiedoksi ja keskustelee asiasta.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Talouspäällikön esittely 121 Suomen ortodoksisen kirkon talouden seuranta 2019

Vuoden 2019 talousarvio on vuoden 2018 kirkolliskokouksen hyväksymä. Kustannuspaikkavastaavalla on harkintavalta enintään 10 prosentin suuruisiin perusteltuihin poikkeamiin ja kirkollishallituksella on kustannuspaikkakohtainen harkintavalta enintään 20 prosentin suuruisiin poikkeamiin.

Suomen ortodoksisen kirkon lokakuun talouden raportointi on tehty, **liitteet 121 a-c, ei julkinen.** Lokakuun tuloslaskelman perusteella on syytä arvioida, että kahden kustannuspaikan budjetti tulee ylittymään enemmän kuin 10 prosenttia vuonna 2019. Liitteenä on myös erittely hallinnon uudistuksen ulkopuolisten palvelujen kustannuksista, **liite 121d.**

- Kirjavaraston alaskirjaus (111 221 euroa) tullaan tekemään kustannuspaikalle 401 julkaisutoiminta. Kirkollishallitus päätti siirtää olemassa olevan kirjavaraston vastikkeetta Valamon luostarille (KH 8.10.2019, §82). Julkaisutoiminnan muutoksia ei osattu ennustaa talousarvio vaiheessa.
- Keskustalolla Kuopion ja Karjalan hiippakunnan kanslian ilmanvaihtoremontin kulut ylittyivät merkittävästi kalliiden asbestipurkutöiden vuoksi. Asia on käsitelty kirkollishallituksen istunnossa 14.6.2019. Keskusrekisterin sivessä on ilmennyt syksyn aikana sisäilmaongelmia. Tilannetta on kartoitettu ja korjaustoimenpiteitä suunnitellaan. Arvio tulevasta korjauskustannuksista on noin 10 000 euroa.

Esitys:

Kirkollishallitus on saanut tiedoksi lokakuun 2019 talouden raportit sekä arvion budjetin ylityksistä. Lopulliset kustannukset vuodelta 2019 raportoidaan ensi vuoden alussa ja kirkollishallitus käsittelee ne vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä.

Perustelut:

Arvioidut kustannuspaikkojen budjetti ylitykset vuodelle 2019 ovat syntyneet kiinteistöjen remontoitotarpeesta sekä toiminnan muutoksista, jota ei ole osattu ottaa huomioon. Työtilojen osalta työnantaja on vastuussa tilojen turvallisuudesta ja siitä, että tiloissa työskentely ei vaaranna kenenkään terveyttä. Suomen ortodoksisen kirkon taloussäännön 19§ mukaan toiminnasta ja taloudesta on annettava tietoja kirkollishallituksen kollegiolle.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Talouspäällikön esittely**122****Suomen ortodoksisen kirkon saatavat Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiöltä ja niiden käsittely**

Keskusrahastolla on ollut vuoden 2018 tilinpäätöksessä kirjanpidon pitkäaikaisissa saamisissa 90 737,05 euron saatava Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiöltä. Lainasaamisiin on lisätty vuoden 2019 aikana 6 kuukauden vuokraa vastaava määrä (KH 14.6.2019, §52). Pitkäaikainen saatava on muodostunut vuonna 2014 valmistuneesta museon peruskorjaus- ja muutostöistä. **Liitteessä 122, ei julkinen** on erittely kaikista säätiöltä olevista saamista 21.11.2019 tilanteen mukaan. Lainasaamista on kuitattu vuosina 2018 ja 2019 museosäätiölle myönnetystä avustuksesta 1/5 lainan määrästä eli 30 245,68 euroa vuodessa.

Esitys:

Kirkkomuseon säätiön taloudellinen tilanne huomioon ottaen on epätodennäköistä, että säätiö pystyy suorittamaan kaikki saatavansa keskusrahastolle. Esitetään kirjattavaksi 1/5 osa eli yhden vuoden lainan lyhennyksen määrä (30 245,68 euroa) peruskorjauksen aikana syntyneestä lainasta luottotappioksi vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä.

Perustelut:

Saatavat on arvostettava varovaisuuden periaatteen mukaisesti tilinpäätökseen. Kirjanpitolautakunta on ottanut kantaa lausunnossaan numero 1827/2008 riitautettujen myyntisaamisen kirjaamiseen. Jos taseeseen merkitty saatava on niin epävarma, että siitä ei todennäköisesti saada suoritusta, tulee se vähentää tuloslaskelmassa kuluna.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Taluspäällikön esittely

123

Virtuaalikirkkohankkeelle myönnetyn kehitysavustuksen jatkoaikahakemus

Virtuaalikirkkohankkeelle on myönnetty kehityshankeavustusta kirkollishallituksen istunnossa (17.4.2018, §26) yhteensä 21 000 euroa. Hanketta hallinnoidaan ONL:n kautta ja järjestö osallistuu myös hankkeen kustannuksiin. Marraskuuhun 2019 mennessä ONL on esittänyt kirkolle tositteet noin 7000 euron kustannuksista, jotka ovat kohdistuneet hankkeeseen. Kehityshanke avustuksien käyttöön on sovellettu samoja periaatteita, kuin peruskorjaus avustuksiin, eli avustusta maksetaan syntyneiden kustannusten mukaan ja avustus on käytettävissä myöntö vuonna sekä sitä seuraavana.

Hankkeen johtaja on lähettänyt 21.11.2019 kirkollishallitukselle jatkoaika-anomuksen avustuksen käytöstä vuodelle 2020. **Liite 123.**

Esitys:

Kirkollishallitus myöntää hankkeen avustuksen käytölle jatkoaikaa vuoden 2020 loppuun.

Perustelut:

Hankkeen tavoitteena on tuottaa mobiilisovellus, joka on tarkoitettu kaikille kirkosta ja kirkon palveluista kiinnostuneille. Hanke tuo positiivista näkyvyyttä Suomen ortodoksiselle kirkolle. Aloitettu hanke on järkevää saattaa loppuun.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Kiinteistöpäällikön esittely

124

Iisalmen ortodoksisen seurakunnan peruskorjausavustuksen jatkoaikahakemus

Iisalmen ortodoksiselle seurakunnalle on myönnetty peruskorjausavustusta Iisalmen kirkon kunnostuksiin 2018 yhteensä 3 000 euroa, josta on toistaiseksi käyttämättä 1 357 euroa. Iisalmen seurakunta on päättänyt kunnostaa kirkon sähköjärjestelmiä yhteensä 10 244 eurolla vuodelle 2020 ja anoo käyttämättä jääneen avustuksen osan siirtämistä vuodelle 2020. Seurakunnalle on myönnetty Iisalmen ja Kiuruveden kirkkojen sähköjärjestelmien korjauksiin peruskorjausavustusta vuonna 2019 yhteensä Iisalmen kirkkoon kohdistettuna 4 500 euroa ja Kiuruveden kirkkoon 1 500 euroa. **Liite 124.**

Esitys:

Iisalmen ortodoksisen seurakunnan peruskorjausavustuksen käyttämättä jääneelle 1357 euron osuudelle myönnetään jatkoaikaa vuoden 2020 loppuun asti. Seurakunta voi käyttää Kiuruveden kirkon sähköjen kunnostukseen myönnettyä 1 500 euron avustusta myös Iisalmen kirkon sähkökorjauksiin.

Perustelut:

Iisalmen kirkko on yksi Pohjois-Savon seurakuntakentän pääkirkoista ja sähköjärjestelmien saneeraus on kirkon turvallisen käytön kannalta tärkeä korjata vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Seurakunta on päättänyt siirtää hanketta vuodelle eteenpäin lopullisten kustannusten selvittyä, joten on perusteltua siirtää myös peruskorjausavustus käytettäväksi vuodelle 2020.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Kiinteistöpäällikön esittely

125

Ilomantsin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 10.11.2019 40§ vahvistaminen

Ilomantsin ortodoksinen seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 10.11.2019 tehnyt yksimielisen päätöksen hyväksyä Ilomantsin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanneuvoston esitys ehdollisen myyntipäätöksen kiinteistökaupasta, jonka kohteena on Huhuksen tsasounan kiinteistö (kiinteistötunnus 146-432-28-25) rakennuksineen. Kaupan ehdot on esitetty liitteenä olevassa kauppakirjassa. Kaupan kohteena ei ole tsasounan kirkollisessa käytössä olevat irtaimet esineet. **Liitteet 125 a-b.**

Laki ortodoksisesta kirkosta 98§ mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kiinteän omaisuuden myymistä tai kirkollisiin toimituksiin liittyvän irtaimen tavaran luovuttamista.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Ilomantsin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston yksimielisen päätöksen 10.11.2019 40§ Paula ja Heikki Puolakanaho tarjous Huhuksen tsasounalta.

Perustelut:

Jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Kirkolliskokouksen asettaman työryhmän selvityksen perusteella Huhuksen tsasouna on yksi yhdistyvän Joensuun ortodoksisen seurakunnan alueen pyhäköistä, joka on poistettavien rakennusten listalla (toimenpidekategoria 4). Ostajat ovat paikallisia yksityishenkilöitä, seurakunnan aktiivisia jäseniä, joiden kanssa seurakunta voi sopia rakennuksen käytöstä myös seurakunnan toimittamien palvelusten osalta.

Sakraaliesineistö ja ikonit säilyvät kiinteistökaupassa seurakunnan omistuksessa ja seurakunta vakuuttaa ne erillisellä vakuutuksella.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle, koska oikaisuvaatimusaika on vielä vireillä, OrtL 98§:n 4 momentin mukaisesti.

***

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

126

Valamon opiston yhteistoiminnan arviointi vuodelta 2018

Valamon opiston ja kirkon yhteistoiminnan arviointikeskustelu pidettiin 14.10.2019 Valamon opistolla. Paikalla olivat rehtori Sirpa Koriala ja kirkkopalvelujen koordinaattori Sirpa Okulov.

Valamon opistolla on ollut monia muutoksia lähivuosina. Opiston ja luostarin budjetit yhdistettiin. Opistosta tuli yksi luostarin kustannuspaikoista. Budjettien yhdistämisen jälkeen voidaan liikutella työntekijöitä eri tehtävissä. Valamon veljestön johtokunta on kokonaisuudessaan opiston johtokunnassa. Lisänä ovat koulutusasiantuntijat.

Rehtorit ovat vaihtuneet ja opistoa on hoidettu väliaikaisin voimin ja apulaisrehtorivetoisesti. Sirpa Koriala aloitti rehtorina 1.8.2019, joten vuoden 2018 yhteistoimintaa tarkasteltiin lähinnä numeraalisesti keskeisiin tavoitteisiin peilaten.

Valamon opisto on aikuiskasvatuksen oppilaitos. Valamon ikoniakatemian kursseja pidettiin 35. Näistä opiston ulkopuolisten opettajien pitäminä 11. Kymmenen kurssia peruuntui. Ikonimaalauksessa on kaksi niin sanottua pitkää linjaa (5 kk). Niihin osallistuu yhteensä 17 opiskelijaa. **Liite 126.**

Opiskelijaviikkoja on yhteensä 1300. Viikkomäärä on sama kuluvanakin vuonna.

Opisto kerää jokaisesta kurssista välittömän palautteen, joka käsitellään työntekijöiden yhteisessä kokouksessa. Suunnitteilla on jälkikäteen tehtävä vaikuttavuuden arviointi.

Kirkon avustus 73 000 euroa on 7% kaikista Opiston tuloista. Kirkon tukemille ”kirkollisille” kursseille on osallistunut 832 opiskelijaa.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää yhteistoiminnan raportin hyväksymistä.

Perustelut:

Valamon opisto on Suomen ainoa ortodoksinen kansanopisto, jonka oppimisympäristö on ainutlaatuinen. Luostarin yhteys tarjoaa mahdollisuuden liturgiseen elämään kirkon holistisen pedagogiikan mukaisesti. Kirkon tuki mahdollistaa sellaisten ortodoksisten koulutusten järjestämisen, joita ei voisi muuten järjestää (esim. Oto-pappien kurssit). Kirkon tuki mahdollistaa myös seurakuntalaisille suunnattujen tapahtumien järjestämisen edullisesti (esim. kultaisen iän leiri). Ei-ortodokseille opisto on matalankynnyksen paikka tutustua ortodoksisuuteen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

127

Suomen ortodoksisen kirkon ja Valamon opiston yhteistyösopimus vuosille 2020 – 2022

Valamon opisto sitoutuu toteuttamaan Suomen ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelman linjauksia ortodoksisessa hengessä toimivana vapaan sivistystyön oppilaitoksena.

Opiston keskeiset tavoitteet palvelevat kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelmaa seuraavasti: Valamon opisto toteuttaa kirkon aikuiskasvatuksen tehtävää järjestämällä noin 150 lyhytkurssia vuodessa. Näistä yli 60% liittyy kirkon visioon ”rukoilevasta ja läsnäolevasta kasvun yhteisöstä”. Opiston oppimisympäristö on ainutlaatuinen ja se tarjoaa hyvät puitteet hengelliseen perineeseen liittyvien kurssien järjestämiseen, kuten jumalanpalveluselämään liittyvät kurssit ja retriitit (kirkon strategia linjaus ”aktiivinen jumalanpalveluselämä, jäsenyyden ja identiteetin vahvistaminen”).

Kirkon strategian mukainen lähetystehtävä toteutuu kaikessa, luostarin yhteydessä olevassa, opiston työssä. Opiston kurssitarjonta tavoittaa vuodessa noin 2000 opiskelijaa.

Valamon opiston ikoniakatemia toimii suunnitelmallisesti, tavoitteellisesti ja sen antama opetus on korkealaatuista. Opetuksessa hyödynnetään myös kansainvälistä verkostoa. Ikoniakatemia toteuttaa kirkon kulttuuriperinnön strategiaa.

Kirkon strategiassa todetaan vapaaehtoistyön uusien muotojen etsiminen ja vapaaehtoisten osaamisensa kehittäminen. Opistossa toteutetaan vapaaehtoistyön toimijoiden koulutuksia.

Kirkon omiin opintoihin liittyvää koulutusta toteutetaan erikseen sovittavalla tavalla.

Suomen ortodoksisen kirkon avustus kohdennetaan suoraan kurssimaksuihin. Kirkon tukemia eri pituisia kursseja on vuonna 2020 yhteensä 23.

Kirkon avustus 73 000 euroa vahvistetaan vuosittain kirkolliskokouksessa kirkollishallituksen esityksestä. Sopimusta arvioidaan vuosittain yhteisesti kirkon palvelukeskuksen toimihenkilöiden ja opiston rehtorin kanssa. Arvioinnista raportoidaan kirkollishallitukselle.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää yhteistoiminta sopimuksen hyväksymistä vuosille 2020 – 2022. **Liite 127.**

Perustelut:

Valamon opisto on maamme ainoa ortodoksinen ja kaikille avoin vapaan sivistystyön oppilaitos. Luostarin yhteydessä toimiminen luo parhaat mahdolliset puitteet ortodoksisen jumalanpalveluselämän ja kulttuurin opiskeluun. Ikoniakatemia on korkeatasoinen. Ikonimaalauksen kursseille osallistuu vuosittain noin 400 henkilöä. Osa kurssilaisista löytää tiensä ortodoksisen kirkkoon.

Kirkon tuki mahdollistaa sekä hyvin pienien kirkollisten kurssien järjestämisen että vähävaraisempien seurakuntalaisten osallistumisen kursseille ja luostarin jumalanpalveluksiin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Kiinteistöpäällikön esittely

128

Saimaan ortodoksisen seurakunnan peruskorjausavustuksen jatkoaikahakemus

Saimaan ortodoksiselle seurakunnalle on myönnetty peruskorjausavustusta Mikkelin kirkon sadevesijärjestelmän uusimiseen 13.2.2018. Avustuksen käyttötarkoitusta laajennettiin 9.4.2019 kirkollishallituksen kokouksessa kattamaan kirkon vesijohdon uusimisen.

Seurakunnassa tapahtuneen ikävän palovahingon vuoksi seurakunta haki ja sai kirkollishallitukselta luvan käyttää 17 000 euron avustusta myös palovahingon omavastuuosuuteen, mikäli sellaista määräytyy. Seurakunta on korjannut kirkon sisältä palovahingon vaurioista pääasiassa vakuutusyhtiön kustantamana, mutta työt ovat vielä hieman kesken ja omavastuuosuuden lopullinen summa ei ole toistaiseksi tiedossa. Seurakunta hakee 17 000 euron avustukselle jatkoaikaa vuoden 2020 loppuun asti.

Liite 128.

Esitys:

Saimaan ortodoksisen seurakunnan peruskorjausavustukselle myönnetään jatkoaikaa vuoden 2020 loppuun asti.

Perustelut:

Mikkelin kirkko on kiinteistötyöryhmän esityksessä määritelty alueen yhdeksi pääkirkoista, jota tulee jatkossakin ylläpitää kirkon varoin seurakunnan käytössä (toimenpidekategoria 2). Seurakunnan taloudellinen tilanne on tiukka ja palovahingon omavastuukustannukset voivat olla korkeat.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Muut asiat

129

Vuoden 2020 kirkollishallituksen istuntojen aikataulut

- ke 19.2.2020 Kuopio klo 13

- ke 22.4.2020 Kuopio klo 13
- pe 5.6.2020 Kuopio klo 13 (Kirkolliskokousseminaari 5.-6.6.2020)
- ke 16.9.2020 Kuopio klo 13
- ke 14.10.2020 Kuopio klo 13
- to 26.11.2020 Valamo klo 13

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Huomionosoitukset**130****Arkkipiispa Leon myöntämät siunauskirjat:**

Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta		
Tapio Miinin		30.10.2019
Tampereen ortodoksinen seurakunta		
Rauno Arvola		30.10.2019
Irina Chernyuk		30.10.2019
Heikki Enqvist		30.10.2019
Riitta Hietala		30.10.2019
Marina Knuutila		30.10.2019
Mika Lintu		30.10.2019
Raine Vähätalo		30.10.2019

Arkkipiispa Leon myöntämät kunniamerkit:

Kajaanin ortodoksinen seurakunta		
Oiva Hiltunen	I luokan mitali	30.9.2019
Päivi Tervonen	I luokan mitali	30.9.2019
Veli Tikkinen	I luokan mitali	30.9.2019

Lapin ortodoksinen seurakunta		
Sauli Puljula	II luokan ritarimerkki	1.10.2019
Inkeri Peuna	II luokan ritarimerkki	1.10.2019

Tampereen ortodoksinen seurakunta		
Sirpa Häyhtiö	I luokan mitali	30.10.2019
Matti Pulkkinen	II luokan mitali	30.10.2019
Marja Rauhala	I luokan ritarimerkki	30.10.2019

Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta		
Anneli Lempiäinen	I luokan mitali	30.10.2019

Metropoliitta Arsenin myöntämät siunauskirjat:

Brita Pystynen
 Kauko Puruskainen
 Jorma Savinainen

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Tiedoksi**131**

- a) Risto Aikosen raportti Euroopan uskonnonopettajien järjestön konferenssista, liite 920a.
- b) Kirkon lausunto digi- ja väestötietovirastoa koskevista asetuseronnoksista, liite 920b.
- c) Risto Aikosen raportti SEN:n kasvatusasioiden jaoston opintomatka Belgiaan, liite 920c.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Pöytäkirjan tarkastajat**132****Esitys:**

Istunnon pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Arseni ja Markku Salminen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

***

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Arseni

Markku Salminen

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jari Rantala

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 25.11.2019 pöytäkirja on tarkastettu sähköpostilla 26.11.2019 ja todettu se kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon nettisivuille 26.11.2019 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.